

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ И ЕФЕКТИМА НАГРАДНЕ ИГРЕ УЗМИ РАЧУН И ПОБЕДИ 2018

Влада Србије у сарадњи са НАЛЕД-ом организовала је током марта и априла 2018. други циклус наградне игре Узми рачун и победи као део едукативне кампање за јачање пореске културе, како је предвиђено Националним програмом за сузбијање сиве економије. Циљ наградне игре је подизање свести грађана и привреде о значају сузбијања сиве економије и мотивације за поштовање прописа, односно подстицање грађана да узимају фискалне рачуне приликом сваке куповине и користе картице – јер једино тако могу бити сигурни да је трговац платио порезе.

Подршку у реализацији дала је домаћа и страна привреда окупљена у НАЛЕД-у и Савезу за фер конкуренцију, као и друге друштвено одговорне компаније – Мастеркард, Телеком Србија, Пошта Србије, БАТ, Гомекс, Горење, ДИС, Дунав осигурање, ЈТИ, Кока Кола ХБЦ, Мој Киоск, Техноманија, Филип Морис, Форма идеале, Ушће шопинг центар.

УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА

За време трајања наградне игре грађани су послали 107.322.950 фискалних рачуна и слипова односно 10.732.295 коверата. Минимална вредност послатих рачуна процењује се на 37,4 милијарди динара, а припадајућег ПДВ-а 3,4 милијарди динара односно 28,5 милиона евра.

Према истраживању грађана које је спровео Ипсос за потребе НАЛЕД-а у мају 2018, у наградној игри учествовало је 41% становништва (24% лично, 17% преко чланова породице) по чему је ова наградна игра међу најуспешнијим у Европи.

НАГРАДНИ ФОНД

Ове године наградна игра организована је кроз два круга у трајању од по месец дана. Први круг трајао је од 3. до 31. марта 2018, а други од 7. априла до 5. маја 2018. У осам јавних извлачења на РТС-у, извучено је укупно 306 коверата, док је 15 било нерегуларно. Након завршетка наградне игре издата је тачно 291 потврда о добитку.

Укупна вредност наградног фонда за оба круга наградне игре износио је 257.230.048 динара (са урачунатим ПДВ-ом). Наградни фонд обухватио је укупно 291 награду, од чега 11 станова, 100 аутомобила Фиат 500л Поп Стар и 180 робних ваучера вредности од 60.000 и 120.000 динара. Станови и аутомобили су обезбеђени из буџета Републике Србије док је 180 ваучера обезбедио НАЛЕД из донација привреде.

ТАКМИЧЕЊЕ ОПШТИНА И ГРАДОВА

Фискални рачуни и слипови послати су из 185 градова и општина. Како би сви имали подједнаку шансу да победе, локалне самоуправе су подељене према броју становника у три такмичарске групе – мале, средње и велике, а број послатих рачуна пондерисан је куповном моћи односно просечном зарадом у општинама. Победници су по три локалне самоуправе чији су грађани били најактивнији у свакој од категорија:

	I место	II место	III место
Мале општине	Блаце (42)*	Димитровград (40)	Бела Паланка (29)
Средње општине	Савски венац (43)	Кула (26)	Врбас (25)
Велике општине	Врање (43)	Медијана (28)	Кикинда (25)

* Број послатих рачуна односно слипова по становнику пондерисан просечном зарадом

Посматрано у апсолутним износима, највећи број коверата пристигао је из највећих градова: Београда – 2.884.170 (највише ГО Нови Београд – 426.420), Новог Сада – 720.945, Ниша – 407.034 (највише ГО Медијана – 219.338), Крагујевца – 299.439 и Панчева – 275.955. У 126 градова и општина сваки становник је у просеку послао најмање једну коверту, а у општинама Савски венац и Врање по 4,8 односно 3,6 коверте.

Победници су поделили фонд од 207.000 евра намењен опремању школа, болница, вртића и других објеката и простора од јавног значаја – о чему су током јуна одлучивали грађани путем гласања. Додатно, све три првопласиране локалне самоуправе освојиле су Телеком WiFi зону бесплатног интернета која је обезбеђена у сарадњи са НАЛЕД-ом.

ЗАСТУПЉЕНОСТ У МЕДИЈИМА

О сивој економији и наградној игри Узми рачун и победи у првих пет месеци забележено је укупно 3.172 објаве, од чега на интернет порталима 2.408, штампаним медијима 410, телевизији 292 и радију 62. Медији који су највише пратили ову тему су РТС, TV Happy, Пинк, Вечерње новости, Политика, Блиц, Курир, Радио Београд. Наградна игра је подстакла чак 85% објава.

Емисија извлачења Узми рачун и победи која се емитовала суботом од 17:30 током марта и априла (уз недељу дана паузе) на РТС 1 била је једна од најгледанијих – удео у укупној гледаности у односу на све друге телевизије и емисије кретао се од 16,5% до готово 20%, а највећи број гледалаца који је остварила једна емисија износи 1.265.000.

Национални портал о сивој економији и наградној игри www.uzmiracun.rs је остварио 1,53 милиона прегледа у првих пет месеци 2018. Позивни центар је за време трајања наградне игре имао укупно 3.253 позива, а грађани су послали и 565 мејлова са упитима који су се углавном тицали питања како да препознају исправан фискални рачун и слип.

ЈАЧАЊЕ СВЕСТИ ГРАЂАНА

Према истраживању грађана које је спровео Ипсос за потребе НАЛЕД-а у мају 2018. 70% грађана истиче да сива економија није оправдана, а сваки други испитаник (48%) да уопште није оправдана, што је чак за **четвртину више него у септембру 2017**. Готово половина грађана истиче да тражи рачун у случају да им није издат, што је пораст од око 8 п. п. у односу на прошлу годину. Након завршетка наградне игре сваки други грађанин је навео да тражи рачун зато што зна да је то законска обавеза трговца и потврда да је платио порез, што представља пораст за чак 44% у односу на фебруар 2017, када је организована прва наградна игра. Порастао је број грађана који би поново учествовали у наградној игри са 35% на 42% што говори о даљем јачању поверења и интересовања за ову акцију.

Такође, према истраживању **чак 35% грађана је изјавило да их је наградна игра подстакла да узимају фискалне рачуне**, а 13% да их је подстакла да плаћају картицом. Подршка грађана борби против сиве економије је као и прошле године на изузетно високом нивоу од 90%.

ЈАЧАЊЕ ПОРЕСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ

Током трајања наградне игре уочена је већа спремност грађана да укажу на случајеве пословања мимо прописа. Подаци Пореског аларма показују да су грађани у периоду од јануара до априла 2018. поднели за 13% више пријава него у истом периоду претходне године, и чак 55% пријава више у односу на базну (2016.) годину када није било наградне игре. Рекордан број пријава забележен је у априлу, за време трајања другог круга наградне игре, уз остварен пораст од преко 100%.

Период	2016	2017	2018	Раст 2018-16	Раст 2018-17
Јануар	233	248	288	24%	16%
Фебруар	299	442	336	12%	-24%
Март	227	428	463	104%	8%
Април	192	189	385	101%	104%
УКУПНО	951	1307	1472	55%	13%

Пријаве неиздавања фискалних рачуна преко Пореског аларма / Извор: Пореска управа

БЕЗГОТОВИНСКО ПЛАЋАЊЕ

У овом периоду примећена је и већа спремност грађана да плаћају картицама. Према подацима Народне банке Србије у првом кварталу 2018. у односу на исти период претходне године забележен је приметан скок у коришћењу платних картица приликом куповине – број картичних трансакција скочио је за 18,82% а вредност за 14,38%.